

Aan
de gemeenteraad

Datum 20 juni 2023
Zaaknummer 2023-0084759
Betreft Stand van zaken: integrale visie sociaal domein

Vergadering van Portefeuillehouder: Chris van Benschop
Begrotingsprogramma Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Kernteam/Opgave: Opgaven - Zorgzame Stad
Auteur: Susan van Oostrom-van der Meijden
E-mail: saw.van.oostrom-vander.meijden@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende functie. De raad stelt de integrale beleidsvisie en de integrale verordening sociaal domein vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en de verordening en heeft de bevoegdheid om de verordening verder uit te werken in nadere regels.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Op 14 maart jl. heeft de Dordtse gemeenteraad de startnotitie vastgesteld om te komen tot één integraal beleidsplan sociaal domein, incl. één integrale verordening. Het doel is om de ondersteuning aan Dordtse inwoners integraal aan te pakken en verder te ontschotten. Met als uiteindelijk doel dat inwoners snel(er) en passend(er) geholpen worden.

In deze raadsinformatiebrief brengen we uw raad op de hoogte van de laatste stand van zaken wat betreft het participatieproces (en de eerste uitkomsten hiervan) en de aangepaste planning.

Wat is de te delen informatie?

Participatieproces

We vinden het belangrijk dat het nieuwe beleid goed uitvoerbaar is en draagvlak heeft in de stad: bij inwoners, professionals en maatschappelijke partners. De integrale visie moet realistisch en (financieel) haalbaar zijn. Daarom leggen we deze groepen ook belangrijke keuzes voor. We hechten veel waarde aan hun input.

Bijeenkomsten met partners

In mei hebben we twee participatiebijeenkomsten georganiseerd met maatschappelijke partners, professionals en cliëntvertegenwoordigers, zoals de Adviesraad Wmo en Jeugd, het Platform tegen Armoede, Dordrecht Sociaal, Samen Dordt, Humanitas, Hulplijn Dordt, de Sportraad, Jong JGZ, Drechtdokters, de Sociale Dienst Drechtsteden en de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ. Het doel van deze bijeenkomsten was om de inhoudelijke uitgangspunten uit de startnotitie verder uit te werken.

Tijdens de bijeenkomsten is gesproken over wat er in Dordrecht op dit moment goed gaat, waar kansen liggen, wat de gemeente beter/anders kan doen en wat partners zelf anders kunnen doen. Daarnaast is een Lagerhuisdebat gevoerd door de aanwezigen over verschillende stellingen over de

vastgestelde uitgangspunten, zoals: "Preventie, vroegsignalering & laagdrempeligheid als belangrijke pijlers in het beleid werkt problematiserend en dus averechts" en "Een strakke(re) sturing op de toegang tot zorg is nodig om deze betaalbaar en toegankelijk te houden voor Dordtenaren die het echt nodig hebben". Dit resulteerde in interessante discussies met voor- en tegenargumenten.

De bijeenkomst heeft allerlei input opgeleverd. We zullen deze input van de partners betrekken in onze overwegingen bij het schrijven van het nieuwe beleid. De belangrijkste input op een rij:

- Preventie en vroegsignalering zijn belangrijk om complexere problemen te voorkomen en kunnen daarmee op lange termijn financieel voordeliger zijn. Het is hierbij wel belangrijk, in het geval van zorgvragen, om te normaliseren om te voorkomen dat vroegsignalering niet problematiserend werkt. Ook is het belangrijk om oog te houden voor privacy en het recht op zelfbeschikking van inwoners. Want: wanneer wordt hulp bemoeizucht? Tot slot is gerichte inzet op preventie (selectieve preventie) belangrijk, zodat onze gemeentelijke inzet landt bij de mensen die het het meest nodig hebben.
- Ook is het belangrijk om te monitoren wat de inzet op preventie en vroegsignalering oplevert. Vervolgens gaat het om bestendigen wat werkt, hier meerjarig op inzetten en ook durven te stoppen met wat niet werkt/geen resultaat laat zien.
- Het begrip normaliseren dient verder uitgewerkt te worden. Tegenslagen horen bij het leven. Wat is 'normaal' en wanneer is iets een probleem? Wanneer is hulp nodig? Wie bepaalt die norm? En waar schieten we in de huidige prestatie maatschappij door in problematiseren?
- De gemeente heeft invloed op sociale cohesie en hierin investeren is belangrijk. Met name voor kwetsbare inwoners zonder sociaal netwerk. De gemeente kan sociale cohesie stimuleren en faciliteren, maar niet afdwingen.
- Wijken verschillen. Differentiatie naar wijken in de uitvoering van beleid is noodzakelijk.
- De gemeente dient tijdig en passend te sturen op de toegang tot zorg. Beter triage bij een hulp-/zorgvraag, in combinatie met normaliseren, leidt tot beter passende en (uiteindelijk) minder dure zorg.
- Het is belangrijk hierbij de inwoner (en zijn/haar gezin) centraal te stellen en niet het systeem. Dit bevordert integraal denken.
- Inwoners moeten de hulp krijgen die nodig is, ongeacht bij welke voordeur zij aankloppen. De toegang tot zorg moet toegankelijker: overzichtelijker en laagdrempeliger.
- De samenwerking tussen, met name, informele en formele (hulp)aanbieders moet beter.
- De gemeente moet samenwerking tussen partners bevorderen, bijvoorbeeld in subsidieregelingen en contractafspraken.
- Partners hebben behoefte aan meer structurele, meerjarige subsidiëring en financiering zodat zij kunnen werken vanuit een meerjarige visie en -strategie en kunnen inzetten op langdurige samenwerking met andere partners.

Tijdens de bijeenkomsten is door partners de wens uitgesproken voor een lange termijn visie. Een visie die kaders biedt, houvast geeft en samenwerking stimuleert. Dit heeft ons doen besluiten om een **beleidsvisie Sociaal domein 2030** op te stellen (in plaats van een allesomvattend beleidsplan).

Onder de beleidsvisie komen verschillende uitvoeringsplannen 'te hangen' nadat de beleidsvisie is vastgesteld door de raad, bijvoorbeeld voor mantelzorg, vrijwillige inzet, gezondheid en armoede.

Gesprekken met de Adviesraad Wmo en Jeugd

In juni en juli staan twee gesprekken gepland met de Adviesraad Wmo en Jeugd om van gedachte te wisselen over complexere vraagstukken en input op te halen voor de beleidsvisie. Ook na de zomer zullen er gesprekken plaatsvinden met de Adviesraad om de visie te verfijnen.

Gesprekken met inwoners

Naar aanleiding van de beeldvormende sessie op 7 maart jl. hebben we ervoor gekozen om ook apart met specifieke doelgroepen in gesprek te gaan, te weten: jongeren, ouderen en mantelzorgers. Onderwerpen die we bespreken zijn (mentale) gezondheid, isolatie/eenzaamheid, ontmoetingsplekken, overbelasting en de behoefte aan ondersteuning. De gesprekken worden in juni gevoerd.

Aangepaste planning

In de startnotitie hebben we aangegeven dat we het integrale beleidsplan en de verordening sociaal domein voor het zomerreces zouden aanbieden aan de raad. Gezien verschillende (nieuwe) ontwikkelingen zijn we genooddaakt om de planning aan te passen.

Verordening Wmo

De aangepaste verordening Wmo dient voor 1 oktober 2023 door de raad te zijn vastgesteld. Dit loopt in tijd niet samen met de integrale verordening. We kiezen er daarom voor om de aangepaste verordening Wmo eerder (in september) aan te bieden aan de gemeenteraad, waarna we dit onderdeel later verwerken in de integrale verordening sociaal domein.

Verordening Werk & Inkomen

Ook voor de Participatiewet geldt dat er een aantal, hoofdzakelijk technische, wijzigingen doorgevoerd dienen te worden - voor 1 juli 2023 - in de verordening Werk & Inkomen om de Participatiewet rechtmatig uit te blijven voeren (dossier 2023-0073912). Ook de regels en bepalingen uit de verordening Werk & Inkomen worden later verwerkt en opgenomen in de integrale verordening.

Eerst een visie, dan een verordening

Een verordening is idealiter altijd een uitvloeisel van beleid. Beide kunnen niet los van elkaar worden gezien. Aanvankelijk zouden de visie en de verordening gelijktijdig aangeboden worden aan de raad. Voortschrijdend inzicht heeft ons doen besluiten om eerst zorgvuldig een heldere visie sociaal domein te schrijven. Na vaststelling van de visie zal deze uitgewerkt worden in één integrale verordening sociaal domein.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

De aangepaste Verordening werk en inkomen Dordrecht is inmiddels aan de gemeenteraad aangeboden (dossier 2023-0073912). De verordening Wmo wordt in september 2023 aangeboden aan de raad. Waar de aanpassing van de Verordening werk en inkomen Dordrecht een technische is, geldt dit niet voor de verordening Wmo. Over de aanpassingen in de verordening Wmo zal inhoudelijk het gesprek gevoerd moeten worden. Dit inhoudelijke gesprek biedt verdere input voor de integrale visie. De integrale visie sociaal domein zal in november 2023 aangeboden worden aan de gemeenteraad.

Na vaststelling van de visie starten we in het nieuwe jaar (2024) met de doorvertaling van de visie in de integrale verordening. Onderwerp van gesprek is de integraliteit tussen de drie wetten (Jeugd, Participatiewet en Wmo). Tevens zal de herijking van de Verordening werk en inkomen Dordrecht onderdeel zijn van dit proces en verwerkt worden in de integrale verordening.

Mocht de raad, naar aanleiding van deze brief, behoefte hebben aan een mondelinge toelichting op de stand van zaken rondom de integrale visie en verordening, dan is het mogelijk om na het zomerreces een technische sessie hierover te houden.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De kosten die verbonden zijn aan het proces om tot het integrale beleidsplan en de integrale verordening sociaal domein te komen, worden betaald uit het begrotingsprogramma 'Gezond, sociaal en zorgzaam Dordrecht'.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Startnotitie - Integraal beleidsplan en verordening sociaal domein](#)

[Raadsvoorstel - Proces integraal beleidsplan sociaal domein](#)

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester